

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: martin.buchtik@soc.cas.cz

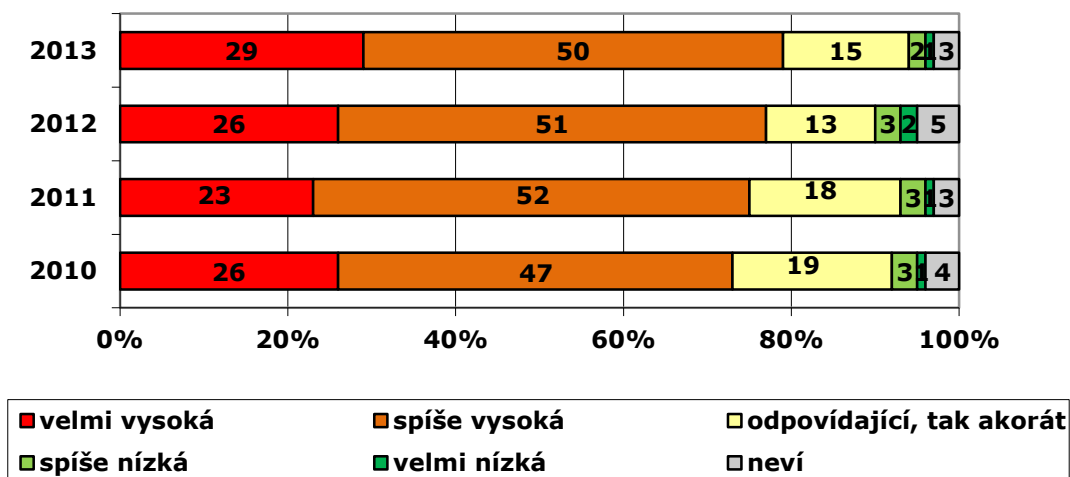
Názor na zadlužení obyvatel a státu – leden 2013

Technické parametry

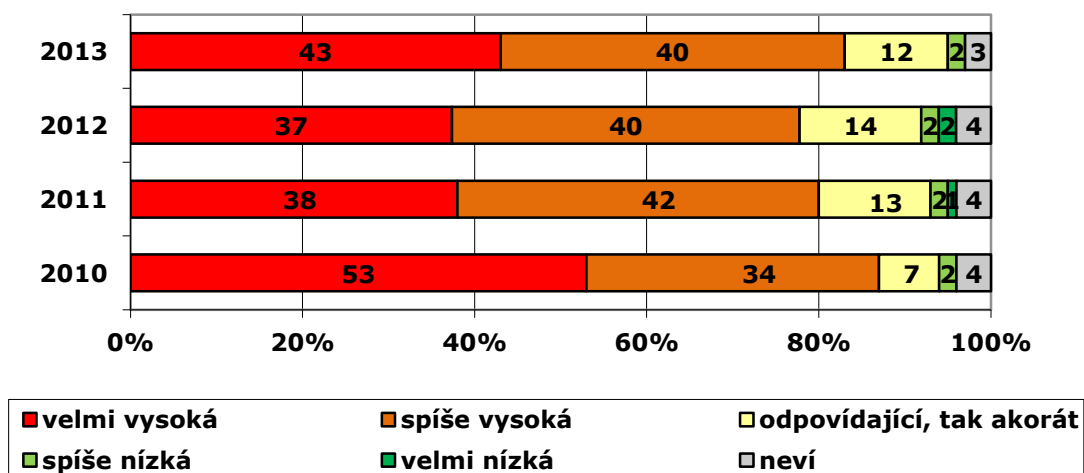
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>14. 1. – 21. 1. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraje (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1032</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>ER.38, ER.39, ER.40</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>20. února 2013</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Martin Buchtík</i>

V lednu 2013 byly do pravidelného šetření CVVM zařazeny otázky týkající se dluhů. Zjišťován byl jednak názor na míru zadlužení občanů ČR, jednak názor na míru zadlužení České republiky jako státu. Vzhledem k oběma těmto oblastem pak byla dotázaným položena otázka, zda současná míra zadlužení představuje problém pro občany ČR.

Míra zadlužení občanů ČR je dlouhodobě vnímána jako vysoká. Jak je zřejmé z grafu 1, více než tři čtvrtiny populace si myslí, že je spíše vysoká (50 %) nebo dokonce velmi vysoká (29 %). Podle 13 % dotázaných je úroveň zadlužení občanů odpovídající a nevzbuzuje tedy obavy. Dohromady pouze 3 % všech dotázaných považuje zadluženost Čechů za nízkou. Zbývajících 3 % zvolila odpověď „neví“.

Graf 1: Současná míra zadlužení běžných občanů ČR¹

Míra zadlužení je statisticky významně častěji sledována odpovídající muži než ženami, jinak se z hlediska sociodemografických proměnných odpovědi na tuto otázku neliší. Neliší se ani postoj těch, kteří mají a kteří nemají v současné době nějakou půjčku. Z hlediska časové perspektivy dochází od roku 2010, odkdy tento ukazatel CVVM systematicky sleduje, k postupnému nárůstu počtu těch, kteří vnímají míru zadlužení občanů ČR jako velmi nebo spíše vysokou.

Graf 2: Současná míra zadlužení ČR jako státu²

Graf 2 ukazuje, že také zadluženost ČR jako státu je více než čtyřmi pětinami populace pokládána za spíše vysokou (40 %) nebo velmi vysokou (43 %). 12 % dotázaných vnímá míru zadlužení státu jako odpovídající, zbývající 2 % ji hodnotí jako nízkou nebo nemají názor (3 %). Hodnocení zadluženosti státu je tedy o něco negativnější než hodnocení zadluženosti občanů (rozdíl v kategorii „velmi vysoká“ je 14 procentních bodů). Ve srovnání s lety 2012 a 2011 došlo ke

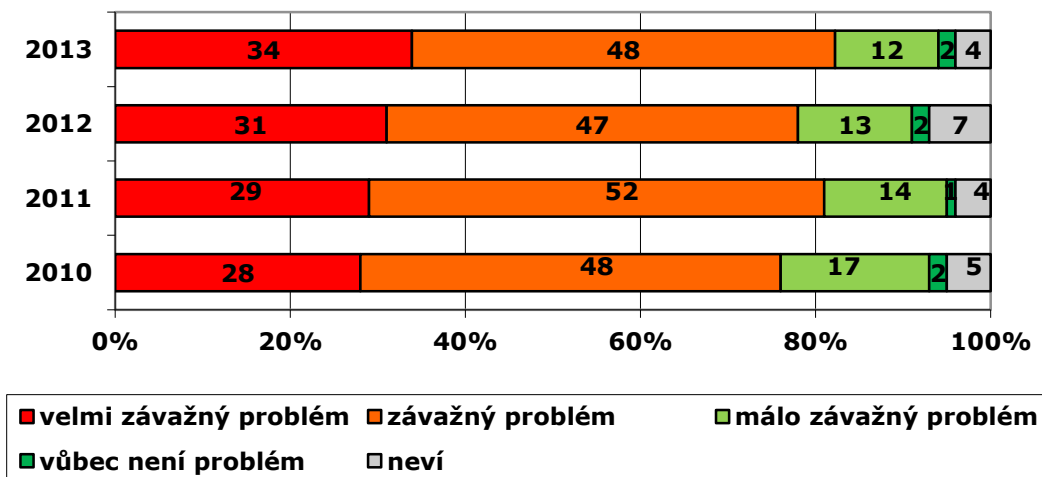
¹ Znění otázky: „Podle Vašeho názoru, jaká je v současnosti míra zadlužení u a) běžných občanů České republiky, b) České republiky jako státu?“ Varianty odpovědi: velmi nízká, spíše nízká, odpovídající, tak akorát, spíše vysoká, velmi vysoká.

² Znění otázky: „Podle Vašeho názoru, jaká je v současnosti míra zadlužení u a) běžných občanů České republiky, b) České republiky jako státu?“ Varianty odpovědi: velmi nízká, spíše nízká, odpovídající, tak akorát, spíše vysoká, velmi vysoká.

zhoršení názoru na zadluženost ČR (nárůst o 6 % bodů v kategorii „velmi vysoká“).

Současnou zadluženost státu statisticky významně častěji shledávají velmi vysokou levicoví voliči, lidé se špatnou životní úrovní a lidé starší 60 let (naopak méně často zadluženost jako velmi vysokou vnímají lidé od 15 do 29 let).

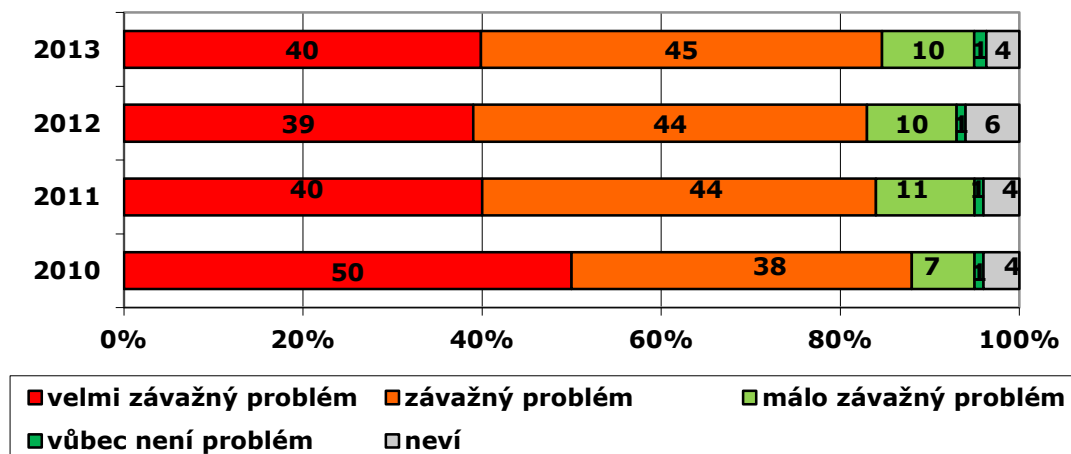
Graf 3: Závažnost problému zadlužení běžných občanů³

Zadluženost běžných občanů v očích populace představuje závažný problém (viz graf 3), pro přibližně třetinu lidí (34 %) je to dokonce problém velmi závažný, podle další téměř poloviny Čechů (48 %) jde o problém závažný. Dohromady 14 % dotázaných v zadluženosti občanů nespatřuje problém, 4 % neví. Z grafu je zřejmé, že po dobu realizace srovnatelných měření od roku 2010 lidé vyjadřují velmi podobný názor.

Zadluženost občanů vnímají jako velmi závažný problém statisticky významně častěji lidé s názorovou orientací na levou část politického spektra. Za velmi závažný problém ji považují také lidé starší 60 let a lidé se středním vzděláním bez maturity. Naopak lidé ve věku 15 – 29 a ti, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání, méně častěji uvádí, že jde „o velmi závažný“ problém a kloní se k mírnější variantě odpovědi („závažný“ problém).

³ Znění otázky: „Je podle Vás míra současného zadlužení běžných občanů České republiky problémem?“ Varianty odpovědi: je velmi závažným problémem, je závažným problémem, je málo závažným problémem, vůbec není problémem.

Graf 4: Závažnost problému zadlužení ČR jako státu⁴

Jak ukazuje graf 4, míra zadlužení ČR jako státu je stejně jako v loňském roce problém vnímána ještě o něco ostřeji než míra zadlužení občanů (rozdíl v kategorii „velmi závažný problém“ je 6 procentních bodů). Jako velmi závažný problém tak stále vnímají zadluženost státu asi dvě pětiny dotázaných (40 %), pro jen o něco málo vyšší podíl (45 %) jde o problém závažný, v 11 % lidí zadluženost státu nevyvolává obavy a zbylá 4 % „neví“.

Zadluženost státu jako velmi závažný problém je statisticky významně častěji hodnocena lidmi se středním vzděláním bez maturity, lidmi staršími 60 let a těmi, kteří deklarují, že jejich životní úroveň je špatná, a voliči z levé části politického spektra. Naopak lidé s vysokoškolským vzděláním a voliči pravice se častěji kloní k mírnější variantě a problém častěji označují za „závažný“.

⁴ Znění otázky: „A je podle Vás míra současného zadlužení České republiky problémem?“ Varianty odpovědi: je velmi závažným problémem, je závažným problémem, je málo závažným problémem, vůbec není problémem.